

ka. Slučajno sta šla mimo potoka na polje mož in žena in sta slišala neke slabotne kilce. Približala sta se kraju in se prestrašila, ko sta zagledala globoko v strugi malega otroka, ki je bil že ves blaten in opraskan. Poldicala sta sosede in Bohar Štefan je šel v potok do otroka, ki se je pa začel braniti. Spravili so ga v hišo, ga umili in nasitili. Nihče ni vedel, od kod je otrok, ker sam tega ni znal povedati. Niti stati ni mogel, tako je bil izčrpan. Najbrž je prebil v strugi že tudi noč od srede na četrtek in šele v četrtek proti večeru so ga našli. Nekaj malega je govoril in po narečju so ljudje takoj slutili, iz katerega kraja bi naj otrok bil. Novica se je

hitro raznesla. Zgodilo se je pa takole: Pozvekt Roza, slaboumna ženska iz Dolčev pri Gornji Lendavi, je šla z omenjenim otrokom nabirat jagode, kakor že večkrat. Ni je bilo v sredo domov, ljudje so jo videli v Mačkoveh že brez otroka. Kaj je delala ženska pri tem potoku in tako daleč od doma (več kot 10 km), pač nihče ne ve, ker omenjena slaboumna ne zna govoriti. Njo so dobili prej kot otroka in ko so jo spraševali, kje je otrok, ni vedela povedati. Otrok je prespal pri Boharju, klical je pa ponoči mater in ni mogel dosti spati, ker je ves opraskan. Mati je zvedela za otroka in ga je v petek odnesla. Otrok se je maters zelo razveselil.

Huda prometna nesreča

Zadnje nedeljo popoldne je bila v Mariboru velika tombola Rdečega križa, katere se je udeležilo zelo mnogo ljudi iz bližnje ter daljne okolice. Iz Slov. Bistrice je pripeljal 65 udeležencev na tombolo tovorni avto Ivana Gorjanca, šofiral ga je njegov šofer Miha Majcen. Krog sedmih zvečer se je vračal avto skozi Slivnico. Blizu krčme Novačan mu je pripeljal nasproti osebni avto mariborskega primarija g. dr. Benčana, v katerem so bile štiri osebe. Šofer tovornega vozila se je na ostrem ovinku naglo izognil osebnemu avtomobilu in pri tem se je odtrgala leva stranica. Vsi potniki so popadali na cesto na en kup pred osebni avto, kateri je peljal kake 4 m po ljudeh, dokler se ni ustavil. Na mestu je obležal mrtev Franc Timovšek, malega posestnika sin od Sv. Venčesla. Na srečo je pripeljal kmalu skozi Slivnico avtobus mariborskih mestnih podjetij na povratku iz Celja. Šestnajst ranjenecv so naložili na avtobus in so jih zapeljali do Hoč, kjer sta jih čakala dva mariborska reševalna avtomobila, katera sta oskrbela prevoz v bolnišnico v Mariboru. V bolnišnici so obdržali 14 oseb, ki imajo večinoma zlomljene roke in noge. V zelo resnem stanju se nahaja 11 letna Ivanka Marguč.

Neranjeni potniki so se razbežali po hudi nesreči in so se odpravili peš na svoje domove. Potniki tovornega avtomobila so bili večinoma mladi ljudje od Sv. Venčesla pri Slovenski Bistrici.

Naši rajni

Šmartno ob Paki. (Naš g. dekan na zadnji poti.) Zadnji »Slov. gospodar« je poročal o smrti našega g. dekana in župnika g. Karla Prešker, katerega je spremljala vsa župnija na zadnji poti v torek, 6. junija, predpoldne. Truplo blagopokojnega je počivalo v počastitev v župnišču, izpred katerega se je vršil tudi veličasten pogreb. Krsto je blagoslovil pred župniščem g. naddekan in stolni kanonik dr. Josip Mirt ob asistenci braslovškega in šentjurskega gg. župnika. Ko je odpel domači pevski zbor žalostinko, se je podal sprevid v cerkev. Zadnje spremstvo je posodila 19 let v šmartnem delujočemu g. župniku šmartinska fara z gasilci, odposlanstvom članov fantovskih odsekov v krojih ter dekliškega krožka, Marijina družba ter šolska mladina. Zbralo se je okrog krste do 40 duhovnih sobratov iz domače dekanije in od drugod. Videli smo g. celjskega opata Juraka, častnega kanonika in župnika iz št. Jurja ob juž. žel. g. Milkuša, g.

Pazite dobro

kadar kupujete Aspirin, dali so tablete in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Ogles. reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

konjiškega arhidijakona, ter še več drugih. Okrajno načelstvo je zastopal sam g. načelnik iz Gornjega grada. Na prižnici v cerkvi nam je g. kanonik dr. Mirt orisal na kratko življenje ter plodnosno delovanje rajnega, kateremu naj ohranimo trajno hvaležen spomin v molitvah, pri najsvetejši daritvi in pri sv. obhajilih. Po asistiranju sv. maši, katero je daroval g. naddekan, se je pomaknilo številno zadnje spremstvo po pogrebnih molitvah pri krsti na pokopališče. Ob odprtem grobu so izrekli poslovitne besede za duhovščino braslovške dekanije g. Atelšek, župnik v Braslovčah in po Preskerjevi smrti upravitelj dekanije, v imenu šmartinske hranilnice in posojilnice g. poslanec in predsednik Kmetijske zbornice M. Steblovnik, eden od domačinov za Prosvetno društvo, dalje se je še poslovlila zastopnica Marijine družbe in ljudskošolska deklica. Zadnje žalostinko so odpeli šolarji. Kmalu po odzvonjenju poldneva so se začeli številni domači in sosednji pogrebi razhajati z gorečo željo, da

zelo lahko vrti. S povišanjem temperature v nezastiteni rami izhlapi del tekočega plina in potisne živo srebro v drugo ramo, s tem nastane prevez in kolesce se začne vrteti. Če se pa temperatura znižuje, nastane gibanje v nasprotno stran, to neznamno premikanje pa zadostuje, da se ura sama navije. Tvrdba pravi, da zadostuje dnevno kolebanje za eno stopinjo, da gre ura 120 ur. Če je pa dnevno kolebanje znatno večje, lahko gre ura teoretično cela stoletja.

Islandija razpada?

Danski državni zavod za zemljepisna merjenja je ugotovil, da je otok Islandija v nevarnosti, da se prekolje na dvoje. Sicer se ta nevarnost še ne bo uresničila v nekaj letih, ampak v razdobjih, vendar pa je

Kelly je naslednje dni ves svoj prosti čas porabil za to, da je iskal priče za Štefanovo odsotnost. Obiskal in zaslišal je vse ljudi, ki so ga v petek dopoldne, popoldne in zvečer videli. Pričevanja teh so ga potrdila v prepričanju, da je Štefan nedolžen. Zaradi tega se je še z večjo vnemo posvetil zadevi. Ko se je ob večerih ves izčrpan vrnil iz tovarne, ni šel počivati, marveč delati. Niti za večerjo si ni vzel časa. Med delom je izpil skodelico kave in pojedel košček kruha.

Alojzija je z občudovanjem opazovala odvetnika. V njenem srcu se je začelo vzbujati do njega neko toplo čustvo. Spočetka si je rekla, da je to samo spoštovanje do odvetnika, a kmalu si je morala priznati, da je nekaj drugega. Povsod je videla samo Kellyja in je vedno sanjala o njem. Če se ji je nasmešnil in ji rekel ljubeznivo besedo, je bila vsa srečna, ako pa je dalje časa bil samo uračen, je bila vsa nesrečna.

S. Benigna in njene varovanke so se živo zanimale za Štefanovo usodo. Odkar je tudi njegova mati stanovala v zavodu, se je vsem zdelo, da se fantova zadeva tudi njih tiče. Alojzija jim je morala o vsem poročati. Oskrbovanke so molile in prinašale Bogu raznovrstne žrtve.

Mater je sinova usoda zelo potrla. Živci so ji popolnoma opešali. Tako je oslabela, da se je le s težavo držala pokoncu. Sestra, Alojzija in tovarišice so jo tolažile, toda zaman. Alojziji, ki ji je najbolj

zaupala, ker je poljsko z njo govorila, je često dejala:

»Ko so Štefana zaprli, sem upala, da se bo kmalu izkazala njegova nedolžnost in ga bodo izpustili. Nisem mislila, da bi Bog mogel dopustiti tako krivico. A sedaj vidim, da poštenost nič ne šteje na svetu.«

»Do konca razprave mora Štefan ostati tam, kjer je. Tako zahteva državni zakon...«

»To je slab zakon, slaba država.«

»Tudi v drugih državah je tako!«

»Na Poljskem ni tako.«

»Do konca razprave bo moral ostati v zaporu. Potem pa se bo izkazala njegova nedolžnost in ga bodo izpustili.«

»Ali ste prepričani o tem?«

»Da!«

»Izpustili ga bodo?«

»Da!«

To je starko včasih potolažilo. Ob takih prilikah je začela pripovedovati o Štefanovih otroških letih, o možu, o srečnih letih, ki jih je preživela v stari domovini.

Pred božičem je mati izrazila željo, da bi rada sina obiskala. Alojzija je naprosila, naj nakupi za Štefana pecivo, sladkorčke, cigarete in brivsko pravilo.

Alojzija ji je rada ustregla. Kar je nakupila, je zložila v lepo škatlo in povezala z zlato nitko.

bi prejel dobri g. dekan večno plačilo in naj bi počival v miru na pokopališču naše šmartinske fare, kateri je bil goreč in požrtvovalen dušni pastir 19 let!

Zgoranja Hudinja pri Celju. V nedeljo, 4. junija, smo pokopali 76 letno, daleč naokoli znano zlato mamu Genovefo Kmecl. Pokojna je bila vzorna, pobožna krščanska mati, noben revež ni

odšel od nje praznih rok. Dala je življenje osmim otrokom, izmed katerih že dva krije hladna zemlja. Bolehala je 11 let na neozdravljivi živčni bolezen, ki jo je pa vojno in Bogu vdano prenašala. Priljubljeno Kmecljevo mamco je na njeni zadnji poti spremljala vsa bližnja in daljna okolica. Bog ji daj večni mir — preostalim domačim pa naše sožalje!

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

KMEČKI STANOVSKI DNEVI V MARIBORU

Ob priliki velikega mladinskega tabora v Mariboru se bodo vršila tudi stanovska zborovanja za učitelje, dijake, katoliške izobražence, kmete, obrtnike in tovarniške delavce.

V soboto, 1. julija, bo dopoldne v Karlinovi dvorani (Dijaško semenišče, Koroševa ulica 12) stanovski dan za kmete. Na njem se bodo zbrali kmetje severne naše meje ter vse lavantinske škofije in bodo manifestirali za vzore in pravice kmečkega stanu.

Na tem zborovanju bodo izbrani govorniki pokazali lepoto kmečkega stanu, starodavnost kmečke omike, blagolasje kmečke pesmi, povesti in pravljice, moč kmečke ljubezni do rodne grude in kmečkega doma, povezanost kmečke duše z Bogom in Cerkvijo, borbe kmeta za svoje stanovske pravice in svoj gospodarski obstoj. Posebno bodo razložili, kateri so glavni temelji za gospodarski napredek kmečkega stanu v današnji dobi.

Kmetje in kmečki fantje, pridite vsi! To bo vaš veliki dan! Pokažimo, da smo eno s slovensko mladino, ki bo zborovala in obhajala svoj veliki mladinski praznik.

Spored stanovskih govorov je sledeč:

1. Duhovni temelji slovenskega kmečkega stanu. (Govori g. dr. Josip Hohnjec, bogoslovni profesor.)

2. Ali čuva današnji kmet nad svojo stanovsko samoniklostjo? (Govori g. dr. Fr. Sušnik, ravnatelj gimnazije.)

3. Izobražen kmečki fant — izobražen kmečki gospodar. (Govori mladinski organizator g. Mirko Geratič.)

4. Glavni pogoji gospodarskega napredka kmečkega stanu. (Govori dr. Jože Lavrič, tajnik Kmetijske zbornice in narodni poslanec.)

5. Izselsko vprašanje. (Govori g. p. Kazimir Zakrajšek, duhovni voditelj izseljencev.)

OBRTNISKI STANOVSKI DAN V MARIBORU

Ob priliki mladinskega tabora v Mariboru bo v soboto, 1. julija, dopoldne v dvorani Ljudske univerze, Slomškov trg 17, tudi stanovski dan za obrtnike ter rokodelce naše severne meje ter vse lavantinske vladikovine. Na njem bodo obrtniki in rokodelci iz naših mest in podeželja manifestirali na zunaj pred očmi sveta za svojo

Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rače jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.
Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

stanovsko vzajemnost, za svoje stanovske vzore in pravice.

Na obrtniškem zborovanju bodo izbrani govorniki pokazali starodavno in slavno preteklost rokodelskega in obrtniškega stanu, njegove zasluge za človeštvo, lepoto rokodelske stanovske omike, običaje in navade rokodelskega stanu, njegovo povezanost z Bogom in Cerkvijo, ljubezen in požrtvovanje za rokodelsko družino ter tudi gospodarsko borbo za obstanek v naših dneh. Posebno bodo govorniki pokazali, kako se naj rokodelski in obrtniški stan gmotno ter gospodarsko dvigne iz sedanjega težkega položaja.

Obrtniki, pridite v obilnem številu ter s svojo udeležbo pokažite solidarnost obrtniškega stanu, pa tudi skupnost s slovensko mladino, ki se bo ta čas zbrala na svojem velikem taboru!

Spored govorov bo sledeč:

1. Dobre obrtniške družine — podlaga obrtniškega blagostanja. (Govori g. Fr. Žebot, podžupan mesta Maribora.)

2. Kako obnoviti rokodelsko stanovsko omiko? (Govori g. Fink, ravnatelj meščanske šole.)

3. Življenjska skupnost mojstra, pomočnika in vajenca. (Govori g. p. Laura D. J.)

4. Bodočnost in pomen obrti v modernem gospodarstvu. (Govori g. dr. Andrej Gosar, vseučiliški profesor.)

LISTNICA UREDNIŠTVA

Slovenjgradec. Poslane slike pašnika ne moremo objaviti v »Slov. gospodarju«, pač pa jih bomo objavili v mesečniku »Kmečka žena«, katerega naročite in ga priporočite drugim.

Popoldne sta se starka in Alojzija podali na pot. V jetnišnico sta brez težave prišli, toda pred vstopom v govorilnico so jima preiskali škatlo. Brivsko pripravo so jima odvzeli, češ da jetniki ne smejo imeti ostrih predmetov, ker bi se v obupu ali jezi mogli raniti ali celo umoriti. Stražnik jima je povedal, da je brivec prejšnji dan obril in ostrigel vse jetnike.

Alojzija se je začudila, ko je Štefana zagledala. Bil je čisto drugačen, ko takrat, ko ga je videla neobritega in nepočesanega. Nekaj trenutkov sploh ni mogla odmakniti pogleda z njegovega prikupljivega obraza.

Štefan jo je prijazno pozdravil, nato je skočil k materi in jo objel.

Alojzija je čutila, da bosta mati in sin bolj srečna, če se bosta mogla sama pogovarjati, zaradi tega je stopila k zamreženemu oknu in je opazovala strehe sosednih hiš.

Mati in sin sta poživila spomine na lepe, stare čase.

»Štefan, ali še veš, kakšni so bili božični večeri v stari domovini?«

»Da. Spominjam se na zvezdo pred oknom.«

»Res, Štefan? In na petje?«

»O, tudi na petje.«

»Oh, kako lepo je bilo doma! Tako lepo je samo na Poljskem!«

Pri teh besedah je starka žalostno vzdihnila.

»Mati,« je čez čas vprašal Štefan, »čemu smo potem prišli sem, če je v stari domovini tako lepo?«

»Nesreča nas je privedla sem. Nekega leta je bila zelo slaba letina. Oče je bil brez posla in smo stradali. Slišali smo, da je v Ameriki vsakdo bogat in srečen. Oče na Poljskem ni bil srečen, ker je bil Litvanec. Rekel je, da ga Poljaki sovražijo.«

»Ali so ga res sovražili?«

»Nekateri. A bilo jih je malo. Slabo je govoril poljsko, bil je nekoliko samozavesten in je z vsakim zelo kratko govoril. Radi tega ga res niso ljubili. Tudi name so bili nekateri jezni, ker sem postala njegova žena. Nisem marala za to, ker sem ga ljubila. Sicer pa ni bil slabši človek ko naši in če bi še enkrat mogla izbirati, bi spet njega izbrala. Ubogi mož! V Ameriko si je želel in tu je našel žalostno smrt.«

Starkine zadnje besede je zadušil jok. Štefan jo je objel in poljubil.

V tem trenutku se je pojavil stražnik in je javil, da je ura obiska potekla.

Voščili so si vesele praznike, nakar sta se mati in Alojzija poslovili.

(Dalje sledi)

**Vsi ki potujete, ne pozabite
na novi vozni red!**

Dobite ga za 2 din v Tiskarni sv. Cirila

treba računati z njo. Po vsem otoku se namreč kažejo dolge razpokline, ki zijajo čimdalje bolj in tečejo vse vzporedno ali v severovzhodni ali jugozahodni smeri. Razpokline nastajajo na ognjeniških tleh Islandije in so tako velike, da povsem izpreminjajo sestav že zdavnaj ohlajenih tal lave. Ob robih razpoklin se ognjeniška zemlja drobi in se zgublja v globokih koritih in zemljoslenci ne dvomijo, da pokanje sega zelo globoko. Začeli bodo z natančnimi merjenji, ki jih bodo ponavljali na vsakih pet let na vedno istih mestih. Šele po teh merjenjih bo mogoče zanesljivo ugotoviti, kako hitro in v kakšnem obsegu se razvija to razpadanje Islandije.